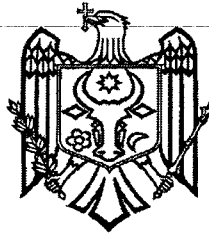

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

4-35/1-1019 27.06.2020

Nº dos. 3a-463/20 // 2-18181753-02-3a-16032020

Curtea Constituțională a RM
Or. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28
MD – 2004

În procedura Curții de Apel Chișinău se află spre examinarea acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată **ÎM Top Game World către Serviciul Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ.**

La data de 09.06.2020, ÎM "Top Game World" în proces de lichidare a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității normei.

Prin Încheierea Curții de Apel Chișinău din 24.06.2020, s-a admis cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității normei art. 12 pct. 14 din Codul Fiscal (în redacția Legii nr. 138 din 17.06.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 01.07.2016 până la 01.01.2017).

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău vă expediază **sesizarea ÎM "Top Game World" în proces de lichidare și Încheierea Curții de Apel Chișinău din 24.06.2020**, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de **ÎM "Top Game World" în proces de lichidare către Serviciul Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ.**

Anexă: Copia autenticată a încheierii CAC din 24.06.2020;

Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate (în original);

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate (în original);

Cerere de chemare în judecată;

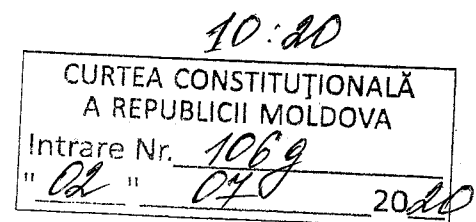
Referință;

Hotărâre din 13.12.2019;

Cerere de apel;

Referință;

Vicepreședintele
Curții de Apel Chișinău

Nelea Budăi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
MD 2004, Mun. Chișinău
Republica Moldova

**SESIZARE
PRIVIND EXCEȚIA DE
NECONSTITUȚIONALITATE**

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție

I-AUTORUL SESIZĂRII:

1.Numele/Denumire- SRL «Top Game World», în proces de insolvabilitate

2.Prenume- Tair Manalatii

3. Funcția- lichidator

6.Numele și prenumele reprezentantului- Denis Grecu

II – OBIECTUL SESIZĂRII:

2.1.Obiectul prezentei sesizări îl constituie exercitarea controlului constituționalității următoarelor acte legislative:

Articolul 12 pct.14) Cod fiscal (în redacția Legii nr.138 din 17.06.2016, cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 01.07.2016 până la 01.01.2017): „Cîștiguri – veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară, cît și nemonetară”, în partea sintagmei „**brute**”.

2.2.Sintagma sus-menționată nu are o definiție legală, este incertă, nu corespunde standardului calității legii și contravine art.9, 16 alin.(2), 46 și 126 alin.(1) din Constituție și art.1 al Protocolului Adițional nr.1 la CEDO.

2.3.În condițiile speței, sintagma expusă oferă o marjă de apreciere disproporționată autorităților, prin ce se încalcă dreptul de proprietate al reclamantei.

III-CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ:

Evenimentele extrajudiciare:

3.1.ÎM „Top Game World” SRL este o persoană juridică înregistrată în registrul de stat la data de 05.01.2005, care a desfășurat activitatea licențiată de întreprinzător, exploatarea automatelor de joc cu câștiguri bănești.

3.2.Prin Decizia Camerei de Licențiere nr.42 din 22.10.2016, toate licențele eliberate pentru activitatea în domeniul jocurilor de noroc au fost suspendate, iar prin Legea nr.291 din 16.12.2016, cu privire la desfășurarea și organizarea jocurilor de noroc, în vigoare din 06.01.2017, această activitate economică a fost declarată monopol de stat, cu invalidarea licențelor eliberate anterior.

3.3.Având în vedere imposibilitatea desfășurării activității economice, întreprinderea a fost nevoită să înceapă procedura de lichidare, în cadrul căreia a fost supusă unui control fiscal, urmat de aplicarea sancțiunilor pecuniare care au determinat în final intentarea procedurii de insolvabilitate.

3.4.Astfel, în perioada 03.05.2018-11.05.2018, inspectorii fiscali Ala Gîrlea și Adriana Gîscă, au desfășurat un control fiscal prin metoda verificării totale la SRL „Top Game World”, care a cuprins perioadele fiscale de la 01.01.2014-31.03.2018, inclusiv verificarea corectitudinii calculării și plenitudinii virării la buget a impozitelor, taxelor și altor plăți la buget pentru perioada 01.04.2014-31.03.2018, impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada 01.01.2016-31.12.2017.

3.5.În rezultatul controlului fiscal, a fost întocmit Actul de control nr.3-570901 din 11.05.2018, în baza căruia ulterior s-a emis Decizia nr.117/938 din 07.06.2018, prin care s-a dispus printre altele:

„A micșora pierderile fiscale pentru perioada fiscală A/2016 cu 1990953 lei, care vor constitui 533596 lei.

A majora pierderile fiscale pentru perioada fiscală A/2017 cu 4158782 lei

A încasa la buget sumele impozitelor și plăților calculate în rezultatul controlului:

4671094 lei - impozitul pe venit la sursa de plata, care urmează a fi transferată la codul IBAN MD93TRGAAA11122001300000;

887876 lei - taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii, care urmează a fi transferată la codul IBAN MD73TRGDAK11441801300000;

621 lei - primele obligatorii de asistenta medicală, care urmează a fi transferate la codul IBAN MD69TRG AAC122100013 00000

A încasa la buget majorare de întârziere conform prevederilor art. 228, alin. (2) din Codul fiscal:

1833409 lei - pentru neplata în termen a impozitului pe venit la sursa de plata, care urmează a fi transferată la codul IBAN MD93TRGAAA11122001300000 (anexa nr.1);

539284 lei - pentru neplata în termen a taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii, care urmează a fi transferată la codul IBAN MD73TRGDAK11441801300000 (anexa nr.2).

A încasa la buget majorare de întârziere conform prevederilor art. 30 (1) din Legea RM nr. 1593 din 26.12.2002:

250 lei - pentru neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, care urmează a fi transferată la codul IBAN MD69TRGAAC12210001300000 (anexa nr. 3).

A aplica amenzi pentru încălcările legislației:

1401005 lei - pentru diminuarea impozitului pe venit la sursa de plata amendă în mărime de 30% Conform prevederilor art. 261. alin.(4) din Codul fiscal (4670015 lei x 30%);

7000 lei - pentru prezentarea Dărilor de seamă privind suma venitului achitat și impozitul venit reținut din acestea (forma IRV 14) pentru perioadele fiscale L/07/2015 - L/10/2016, cu date neautentice, conform prevederilor art. 260 alin.(3) din Codul fiscal (14 cazuri).

266363 lei - pentru diminuarea taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii amendă în mărime de 30% conform prevederilor art. 261. alin.(4) din Codul fiscal (887876 lei x 30%);

Amenzile aplicate urmează de transferat la codul MD23TRGAAA14332101300000 beneficiar Ministerul Finanțelor-Trezoreria de Stat, cod fiscal 1006601000037.

621 lei - pentru diminuarea sau tănuirea fondului de retribuire a muncii și a altor recompense, din care urmau să fie calculate prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, se sancționează cu o amendă în mărimea sumei primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, calculată din suma diminuării sau tănuirii, conform prevederilor art. 29 alin. (2) din Legea RM nr. 1593-XV din 26.12.2002 „Cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală**”. Amenda aplicată urmează de achitat la codul IBAN MD18TRGAAC14332201300000”.

3.6.În motivarea deciziei de sancționare organul fiscal a invocat următoarele argumente relevante examinării prezentei sesizări:

Încălcarea art.8 alin.(2) lit.e) din Codul fiscal care prevede că „contribuabilul este obligat să achite la buget, la timp și integral, ținând cont de prevederile art.7 alin.(5), sumele calculate ale impozitelor și taxelor, asigurând exactitatea și veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate”, prin nerespectarea termenelor de achitare a impozitului pe venit la sursa de plata pentru perioadele fiscale L/07/2015 -L/10/2016.

În această ordine de idei autoritatea fiscală menționează că, potrivit art.90¹ alin.(3³) din Codul fiscal, „fiecare plătitor de câștiguri urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de 18% din câștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția câștigurilor de la companiile promoționale și/sau din loteri” (în redacția Legii din 31.12.2016).

Totodată, potrivit articolului 12 pct.14) Cod fiscal (în redacția Legii nr.138 din 17.06.2016, în vigoare din 01.07.2016 până la 01.01.2017): „Câștiguri – veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atît în formă monetară, cît și nemonetară”.

Astfel, venitul impozabil obținut din câștigurile de la jocurile de noroc acordate de organizatorul jocurilor de noroc participanților (jucătorilor) va constitui valoarea totală a câștigului acordat (suma totală a schimbului echivalentelor mijloacelor bănești câștigate) fără dreptul la anumite deduceri sau scutiri, inclusiv fără a ține cont de suma mizelor depuse.

Astfel, conform datelor controlului s-a stabilit diminuarea impozitului pe venit la sursa de plata din câștigurile de la jocurile de noroc pentru perioadele fiscale 03.07.2015 - 22.10.2016 în sumă totală de 4671094 lei, inclusiv pentru perioadele fiscale: L/07/2015

- 219916 lei, L/08/2015 - 310864 lei, L/09/20115 - 570145 lei, L/10/2015 - 562639 lei, L/11/2015 - 411087 lei, L/12/2015 - 464623 lei, L/01/201J6 - 332774 lei, L/02/2016 - 258994 lei, L/03/2016 - 337512 lei, L/04/2016 - 343304 lei L/05/2016 - 308305 lei, L/06/2016 - 135599 lei, L/07/2016 - 387752 lei, L/08/2016 - 26501 lei, L/09/2016 - 467 lei, L/10/2016 - 612 lei.

Evenimentele judiciare:

3.7. La 17.08.2018, ÎM „Top Game World” SRL a depus cererea de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ, prin care a solicitat „Anularea integrală a Deciziei Serviciului Fiscal de Stat, nr.117/938 din 07.06.2018.

3.8. În motivarea poziției reclamanta a invocat că, prin prisma art.12 pct.14) Cod Fiscal și SNC „Venituri”, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 06.08.2013, *venitul impozabil obținut din câștigurile de la jocurile de noroc acordate de organizatorul jocurilor de noroc participanților (jucătorilor) constituie valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, confirmată documentar. Este inacceptabilă poziția indicată în actul de control nr.3-570901 din 11.05.2018 și ulterior în Decizia Serviciului Fiscal de Stat, nr.117/938 din 07.06.2018, precum că SRL „Top Game World” urma să rețină 18% din suma totală spre plată fără a ține cont de mizele depuse de jucător pentru obținerea acestui câștig.*

3.9. Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 13.12.2019 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Top Game World” SRL ca fiind neîntemeiată.

3.10. În susținerea soluției pronunțate instanța de fapt a preluat poziția autorității fiscale și, *cu referire la Ordinul Ministerului Finanțelor nr.90 din 26.06.2015, a reiețerat că venitul impozabil obținut din câștigurile de la jocurile de noroc acordate de organizatorul jocurilor de noroc participanților, va constitui valoarea totală a câștigului acordat fără dreptul la anumite deduceri sau scutiri, inclusiv fără a ține cont de mizele depuse, astfel încât reclamantul în calitate de plătitor de câștiguri, conform prevederilor art. 90/1 alin.(3/3), art.12 pct.14) Cod fiscal (în redacția Legii nr.138 din 17.06.2016), urmând să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de 18% din câștigurile de la jocurile de noroc din suma totală îndreptată spre plată jucătorului fără a ține cont de mizele depuse de jucător pentru obținerea acestui câștig”.*

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII:

4.1. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art.140) sunt următoarele:

Articolul 9 Principiile fundamentale privind proprietatea

(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.

(2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului.

(3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sînt factorii de bază ai economiei.

Articolul 16 Egalitatea

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

Articolul 126 Economia

(1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

(2) Statul trebuie să asigure:

h) inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.

Articolul 130 Sistemul financiar-creditar

(1) Formarea, administrarea, utilizarea și controlul resurselor financiare ale statului, ale unităților administrativ-teritoriale și ale instituțiilor publice sunt reglementate prin lege.

[...].”

4.2. Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului:

Adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950. A intrat în vigoare la 3 septembrie 1953. Ratificată prin Hotărârea de Parlament nr.1248 din 24.07.1997.

Articolul 1 al Protocolului Adițional Nr.1 *„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional”.*

4.3. Prevederile relevante ale Codului fiscal al Republicii Moldova, aprobat prin Legea RM, nr. 1163-XIII din 24.04.1997:

Articolul 12 pct.14) Cod fiscal (redacția în vigoare până la 01.07.2016): *„Cîștiguri – veniturile obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară, cât și nemonetară”.*

Articolul 12 pct.14) Cod fiscal (în redacția Legii nr.138 din 17.06.2016, cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 01.07.2016 până la 01.01.2017): *„Cîștiguri – veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară, cât și nemonetară”*

Articolul 12 pct.14) Cod fiscal (în redacția Legii nr.281 din 16.12.2017, cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 01.01.2017): *„Cîștiguri – veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară, cât și nemonetară În scopul aplicării prezentei noțiuni, cîștigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri sau la automatele de joc reprezintă valoarea diferenței pozitive dintre suma cîștigată și suma mizată, confirmată documentar. În celelalte cazuri, cîștigul reprezintă suma totală cîștigată”.*

Articolul 90/1 alin.(3³) Cod fiscal (în vigoare în perioada supusă controlului fiscal 03.07.2015 - 22.10.2016) *„Fiecare plătitor de cîștiguri urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de:*

-18% din cîștigurile de la jocurile de noroc, cu excepția cîștigurilor de la campaniile promoționale și/sau din loterii”.

4.4. Legea cu privire la principiile de bază ale activității de întreprinzător, nr.235 din 20.07.2006:

Articolul 4. Principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

În sensul prezentei reglementarea activității de întreprinzător are loc pe următoarele principii de bază:

a) *previzibilitatea reglementării activității de întreprinzător;*

....

- c) analiza impactului de reglementare;
- d) reglementarea materială și procedurală a inițierii, desfășurării și lichidării afacerii prin acte legislative;
- e) echitabilitatea (proporționalitatea) în raporturile dintre stat și întreprinzător.

Esența excepției de neconstituționalitate:

4.5. Obiectul prezentei sesizări îl constituie constituționalitatea prevederilor art.12 pct.14 din Codul Fiscal al Republicii Moldova, aplicate față de SRL „Top Game World”, în redacția Legii nr.138 din 17.06.2016, în vigoare din 01.07.2016 până la 01.01.2017, care definește noțiunea de câștig în raport cu care contribuabilul a efectuat, prin intermediul aparatului de casă, reținerea și virarea în bugetul de stat a impozitului pe venit în mărime de 18 %.

4.6. Articolul 12 pct.14) Cod fiscal (în redacția Legii nr.138 din 17.06.2016, în vigoare din 01.07.2016), are următorul conținut: „*Câștiguri – veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară, cât și nemonetară*”.

4.7. Important este că, nici legislația fiscală, nici alte cate normative nu definesc noțiunea «veniturile brute» sau «brut», acestea nu se regăsesc nici în dicționarul juridic.

4.8. Astfel, odată cu modificarea articolului 12 pct.14) Cod fiscal, în redacția Legii nr.138 din 17.06.2016, prin introducerea după cuvântul „veniturile” cuvântul „brute”, a apărut o lacună de drept, iar marja de apreciere și interpretare a normei a depășit limitele legalității, astfel că organul fiscal a interpretat norma într-o manieră proprie și imprevizibilă, expusă prin Circulanta, nr.26-08/3-12-9267/5641 din 15 iulie 2016, potrivit căreia „*cu referire la completările operate la art. 12 pct. 14), prin care se menționează că acestea au scop de concretizare, astfel încât în scopul aplicării impozitului pe venit, câștigul obținut de la jocurile de noroc, loterii și de la companiile promoționale se va considera suma totală spre plată fără a ține cont de mizele depuse de jucător pentru obținerea acestui câștig*”.

4.9. Evident că interpretarea expusă de autoritatea fiscală depășește limitele sensului acordat legii și contravine prevederilor art.3 alin.(5) Cod Fiscal, însă reprezintă și un indice clar al imprevizibilității legii, demonstrează incertitudinea acesteia.

4.10. Deși actualmente norma respectivă este completată cu a doua propoziție care de fapt nu modifică, ci explică sensul corect (logic) al noțiunii de câștig, fără a fi schimbată natura acestuia (veniturile brute), incertitudinea fiind înlăturată prin determinarea câștigului ca diferența pozitivă dintre miză și suma câștigată, din care se reține impozitul de 18 %, totuși în temeiul reglementărilor legale anterioare, în redacția Legii nr.138 din 17.06.2016, SRL „Top Game World” a avut de suferit, întrucât i-au fost calculate obligații pecuniare primare sub forma impozitului pe venit care, în opinia autorității fiscale, urma a fi reținut la sursa de plată de la participanții la joc, în sumă de 4671094 lei, precum și amendă în mărime de 1401005 lei - pentru diminuarea impozitului pe venit la sursa de plata.

4.11. Prin urmare, prevederile legale criticate, constituie obiect al verificării pe calea excepției de neconstituționalitate în ordinea art.12¹ CPC și art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție.

4.12. Așadar, din conținutul art.12 pct.14 din Codul Fiscal, (în redacția Legii nr.138 din 17.06.2016, în vigoare din 01.07.2016), nu poate fi determinată cu certitudine suma din care urmează a fi reținut impozitul pe venit de 18 %, or, legiuitorul superficial a

definit câștigul ca un venit brut obținut de la jocurile de noroc atît în formă monetară cât și nemonetară, fără a preciza la nivel de lege organică în ce constă «venitul brut» care urmează a fi impozitat, în condițiile în care participarea la jocurile de noroc impune jucătorului suportarea anumitor cheltuieli primare legate de efectuarea mizei, procurarea biletelor, jetoanelor de joc etc., iar suma finală primită de jucător, în virtutea caracterului aleatoriu al jocului, poate fi mai mică decât miza, în asemenea caz jucătorul nu are venit. Plus la aceasta, jucătorul, ca orice consumator al serviciului prestat, are dreptul la restituirea mizei, chiar fără a începe jocul.

4.13.În practica sa constantă Curtea Constituțională a statuat cu titlu de principiu în nenumărate hotărâri că „*exigența calității legii este conturată prin prisma principiului securității juridice în componența condițiilor de previzibilitate și claritate a legii. Curtea reiterează că pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și calitate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra condiției sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În acest sens, Curtea reține că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. Astfel, pentru a exclude orice echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure, Curtea reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente sine qua non ale constituționalității unei norme, în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise ” (extras din Hotărârea Curții Constituționale nr.10 din 16.03.2017, privind excepția de neconstituționalitate a art.80 alin.(2) Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, nr.181 din 25.07.2014).*

4.14.Concluzii similare sunt și în practica constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului care, în HOTĂRÂREA din 8 iunie 2006, emisă pe marginea cauzei *Lupșa împotriva României, par. 55, 32* a statuat că „*55. Cuvântul „lege” desemnând legea națională, trimiterea la aceasta se referă, după exemplul tuturor prevederilor Convenției, nu numai la existența unei baze în dreptul intern, ci și la calitatea legii: el impune accesibilitatea și previzibilitatea acesteia, precum și o anumită protecție împotriva atingerilor arbitrare ale puterii publice asupra drepturilor garantate prin Convenție” și că „32. Curtea reamintește ca, în conformitate cu jurisprudența sa constantă, sintagma „prevăzută de lege” înseamnă în primul rând că măsura incriminată trebuie să aibă o bază în dreptul intern, însă se referă și la calitatea legii respective: ea impune că aceasta să fie accesibilă persoanelor în cauza și să aibă o formulare destul de exactă pentru a permite reclamantilor, care apelează, la nevoie, la consilieri, să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-un anumit act”.*

4.15.Conform art.54 alin.(1) și (2) din Constituție:

(1) *În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.*

(2) *Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și înfracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției” iar potrivit alin.(4) „Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății”.*

4.16. Caracterul imprevizibil al normei invocate este demonstrat și prin faptul că în perioada supusă controlului au fost aplicabile **Normele metodologice privind efectuarea decontărilor bănești în numerar din domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea mașinilor de casă și control, aprobate prin Decizia Comisiei interdepartamentale pentru mașinile de casă și control nr.17-6/3-22/02-2008 din 27 iunie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 112 – 114, art. 238).**

4.17. În acest sens, ținem să menționăm că efectuarea decontărilor în numerar, primirea și eliberarea mizelor se efectuează exclusiv prin intermediul mașinilor de casă și control care sunt programate în conformitate cu normele legale în vigoare, fiind prestabilite cotele impozitelor care urmează a fi reținute, precum și formulele și registrele aplicabile.

4.18. După modificarea art.12 pct.14 Cod Fiscal, în redacția Legii nr.138 din 17.06.2016 Comisia interdepartamentală pentru mașinile de casă și control (CIMCC) nu a schimbat formula determinării valorii impozabile a câștigului de la jocurile de noroc, autoritățile având poziții diferite de interpretare a legii, deși în final sancțiunea a fost aplicată contribuabilului.

4.19. Ținând cont de circumstanțele speței, considerăm că legiuitorul a eșuat în executarea obligației pozitive de a adopta un cadru legal uniform, clar și previzibil, compatibil Constituției, organul fiscal fiind incapabil să aplice prevederile legale în ansamblu, beneficiind de o marjă de apreciere excesivă și arbitrară.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII:

5.1. Reieșind din considerentele expuse, în temeiul art.135 alin.(1) lit.a) din Constituția RM, art.4 alin.(1) lit.a), art.24 alin.(1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr.317 din 13.12.1994, art.4 alin.(1) lit.a), art.39, din Codul Jurisdicției Constituționale, art.12¹ CPC, **solicităm:**

Efectuarea controlului de constituționalitate și declararea neconstituțională a:

5.2. **Articolul 12 pct.14) Cod fiscal (în redacția Legii nr.138 din 17.06.2016, cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 01.07.2016 până la 01.01.2017):** „Cîștiguri – veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atît în formă monetară, cît și nemonetară”, în partea sintagmei „*brute*”.

V-DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII:

Anterior Curtea Constituțională nu s-a expus asupra constituționalității dispozițiilor legale criticate în prezenta sesizare.

VI- LISTA DOCUMENTELOR:

-Extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice.

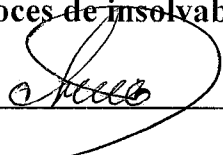
VII- DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA:

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul _____

Data 09.06.2020

Tair Manalati, SRL «Top Game World»,
în proces de insolvență

_____

Denumire

SOCIETATEA CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ TOP GAME WORLD

Forma organizatorico-juridică

Societate cu răspundere limitată

Statutul

✓ Activă

Data înregistrării

05-01-2005

Lista conducătorilor

CURTII ALEXEI, MANALATI TAI, R.

Adresa

mun. Chișinău, sec. Centru, str. Trâșopol, 5

Lista fondatorilor

Societatea cu Răspundere Limitată BH GAME WORLD
(100.0%)

Cod fiscal/IDNO

1004600072691

Dosarul nr. 3a-463/20
2-18181753-02-3a-16032020

ÎN CHEIERE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții de Apel Chișinău

În componență:

Președintele ședinței de judecată

Budăi Nelea

Judecătorii

Minciuna Anatolie și Malii Ala

Grefier

Rotaru Alexandrina

Examinând în ședință publică cererea de apela depusă de către ÎM „Top Game World” SRL în proces de lichidare împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 13 decembrie 2019, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Top Game World” SRL în proces de lichidare către Serviciul Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ, instanța,

CONSTATĂ :

Pretențiile reclamantului :

1. La data de 17 august 2018, reclamantul ÎM „Top Game World” SRL în proces de lichidare s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Serviciul Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ.
2. În motivarea cererii reclamantul a invocat că, în perioada 03.05.2018-11.05.2018, inspectorii fiscali Ala Gîrlea și Adriana Gîscă, au desfășurat un control fiscal prin metoda verificării totale la SRL „Top Game World”, care a cuprins perioadele fiscale de la 01.01.2014 - 31.03.2018, inclusiv verificarea corectitudinii calculării și plenitudinii virării la buget a impozitelor, taxelor și altor plăți la buget pentru perioada 01.04.2014 - 31.03.2018, impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător pentru perioada 01.01.2016 - 31.12.2017.
3. În rezultatul controlului fiscal, a fost întocmit Actul de control nr. 3-570901 din 11.05.2018 în baza căruia ulterior s-a emis Decizia nr.117/938 din 07.06.2018, prin care s-a dispus printre altele: „A micșora pierderile fiscale pentru perioada fiscală A/2016 cu 1990953 lei, care vor constitui 533596 lei; A majora pierderile fiscale pentru perioada fiscală A/2017 cu 4158782 lei; A încasa la buget sumele impozitelor și plăților calculate în rezultatul controlului: 4671094 lei - impozitul pe venit la sursa de plată; 887876 lei - taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii; 621 lei - primele obligatorii de asistența medicală; A încasa la buget majorare de întârziere conform prevederilor art. 228, alin. (2) din Codul fiscal: 1833409 lei - pentru neplata în termen a impozitului pe venit la sursa de plata; 539284 lei - pentru neplata în termen a taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii; A încasa la buget majorare de întârziere conform prevederilor art. 30 (1) din Legea RM nr. 1593 din 26.12.2002: 250 lei - pentru neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (anexa nr. 3); A aplica amenzi pentru

încălțările legislației: 1401005 lei - pentru diminuarea impozitului pe venit la sursa de plata amendă în mărime de 30% conform prevederilor art. 261. alin. (4) din Codul fiscal (4670015 lei x 30%); 7000 lei - pentru prezentarea Dărilor de seamă privind suma venitului achitat și impozitul venit reținut din acestea (forma IRV 14) pentru perioadele fiscale L/07/2015 - L/10/2016, cu date neautentice, conform prevederilor art. 260 alin.(3) din Codul fiscal (14 cazuri); 266363 lei - pentru diminuarea taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii amendă în mărime de 30% conform prevederilor art. 261. alin. (4) din Codul fiscal (887876 lei x 30%); Amenzile aplicate urmează de transferat la contul beneficiar al Ministerului Finanțelor -Trezoreria de Stat; 621 lei - pentru diminuarea sau tănuirea fondului de retribuire a muncii și a altor recompense, din care urmau să fie calculate prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, se sancționează cu o amendă în mărimea sumei primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, calculată din suma diminuării sau tănuirii, conform prevederilor art. 29 alin. (2) din Legea RM nr. 1593-XV din 26.12.2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

4. La data de 06.07.2018 SRL „Top Game World” a depus contestație la Decizia nr. 117/938 din 07.06.2018, prin care a solicitat printre altele: „-Examinarea cererii de către Consiliul de soluționare a disputelor; -Anularea integrală a Deciziei Serviciului Fiscal de Stat, nr.117/398 din 07.06.2018, cu clasarea cauzei de încălcare fiscală ”.
5. Reclamantul menționează că, deși termenul legal pentru soluționare a cererii depuse a expirat, pârâtul nu s-a expus asupra cerințelor formulate de reclamant, motiv pentru care s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată.
6. Notează reclamantul că, la baza emiterii Deciziei Serviciului Fiscal de Stat, nr. 117/398 din 07.06.2018, sunt indicate următoarele motive și constatări: încălcarea art.8 alin.(2) lit.c) din Codul fiscal, aprobat prin Legea RM nr.1 163-XIII din 24.04.1997, art.92 alin. (2) din Codul fiscal și Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 140 din 20.11.2017 „Privind aprobarea unor formulare tipizate de declarații cu privire la impozitul pe venit” prin prezentarea cu informație neveridică a Notelor de informare privind salariul și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajaților privind impozitul pe venit reținut din aceste plăți (Forma IALS 14) pentru perioadele A/2014 - A/2016 și anume nerefectarea în col. 5 a sumei veniturilor achitate persoanelor fizice de la câștigurile obținute din jocurile de noroc, reflectate în Darea de seamă lunară (IRV14); încălcarea art.92 alin. (2) din Codul fiscal, prin neprezentarea pentru perioada A/2017 a Notei de informare privind plățile salariate și alte plăți efectuate de către patron în folosul angajaților și privind impozitul pe venit reținut din aceste plăți (IALS14); încălcarea art.90¹ alin.(3¹) din Codul fiscal, (în redacția Legii la 31.12.2016), prin reținerea și achitarea incorectă la buget impozitul în mărime de 18 % din diferența între surria câștigurilor obținute și suma mizelor depuse.
7. Conform datelor controlului s-a stabilit diminuarea impozitului pe venit la sursa de plata din câștigurile de la jocurile de noroc pentru perioadele fiscale

03.07.2015 - 22.10.2016 în sumă totală de 4671094 lei, inclusiv pentru perioadele fiscale: L/07/2015 - 219916 lei, L/08/2015 - 310864 lei, L/09/2015 - 570145 lei, L/10/2015 - 562639 lei, UI 1/2015 - 411087 lei, UI2/2015 - 464623 lei, L/01/2016 - 332774 lei, L/02/2016 - 258994 lei, L/03/2016 - 337512 lei, L/04/2016 - 343304 lei, L/05/2016 - 308305 lei, L/06/2016 - 135599 lei, L/07/2016 - 38 7752 lei, L/08/2016 - 26501 lei, L/09/2016 - 467 lei, UI0/2016 - 612 lei; Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 90 din 26.06.2015 Cu privire la abrogarea Ordinului Ministerului Finanțelor nr.43 din 29.03.2008 „Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Indicațiilor metodice privind reflectarea în evidența contabilă a veniturilor și câștigurilor obținute de la jocurile de noroc” a fost publicat în Monitorul Oficial nr. 166-176/1100 din 03.07.2015, noua metoda de determinare a venitului impozabil obținut din câștigurile de la jocurile de noroc se va aplica începând cu 03.07.2015. Astfel, venitul impozabil obținut din câștigurile de la jocurile de noroc acordate de organizatorul jocurilor de noroc participanților (jucătorilor) va constitui valoarea totală a câștigului acordat (suma totală a schimbului echivalentelor mijloacelor bănești câștigate) fără dreptul la anumite deduceri sau scutiri, inclusiv fără a ține cont de suma mizelor depuse; încălcarea art.8 alin. (2) lit.e) din Codul fiscal, prin nerespectarea termenelor de achitare a impozitului pe venit la sursa de plata pentru perioadele fiscale L/07/2015 -L/10/2016; încălcarea Hotărârii Guvernului nr.697 din 22.08.2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la reținerea impozitului pe venit din salariu și din alte plăți efectuate de către angajator în folosul angajatului, precum și din plățile achitate în folosul persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător pentru serviciile prestateși/sau efectuarea de lucrări, prin prezentarea Dărilor de seamă privind suma venitului achitat și impozitul venit reținut din acestea (forma IRV 14) pentru perioadele fiscale L/07/2015 - L/10/2016; cu informație neautentică, fapte care au condiționat obligații suplimentare față de buget; încălcarea art. 27 alin.(2) din Codul fiscal, prin neajustarea în scopuri fiscale a pierderilor obținute de la înstrăinarea mijloacelor fixe în sumă de 1631484 lei pentru perioada fiscală A/2016; încălcarea art.85 alin.(1) din Codul fiscal, art. 102 alin (1), alin.(6) lit. a) din Codul fiscal, prin neajustarea în Declarația cu privire la impozitul pe venit pentru perioada fiscală 2016 a cheltuielilor spre micșorarea sumei T. V.A. restabilită la trecerea în cont - 359469 lei.

8. Astfel, în rezultatul controlului s-a stabilit majorarea pierderilor fiscale pentru perioada fiscală 2016 cu 1990953 lei, care conform datelor controlului constituie 533596 lei; încălcarea art.8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, Hotărârii Guvernului nr.596 din 13.08.2012 privind Declarația cu privire la impozitul pe venit, art. 83 alin (4) lit. a) din Codul fiscal, prin nedeclararea pierderilor fiscale pentru perioada fiscală A/2017 în sumă de 4158782 lei; încălcarea art.8 alin. (2) lit.c) din Codul fiscal, și Ordinului IFPS nr.1164 din 25.10.2012 cu privire la aprobarea formularului Declarației privind T. V.A. și a Modulului de completare a Declarației privind T. V.A. prin: -nereflectarea livrărilor scutite de T.V.A. conform prevederilor art.103 alin.(1) pct.24) lit. din Codul fiscal

respectiv în sumă de 209017 lei și 50825 lei la întocmirea Declarațiilor privind T. V.A. pentru perioadele fiscale L/02/2017, L/03/2017; -reflectarea incorectă a livrărilor impozitate cu T. V.A. la cota zero în Declarațiile privind T.V.A pentru perioadele fiscale L/02/2017 și L/03/2017, care conform datelor controlului constituie respectiv 2270638 lei și 401021 lei (față de datele entității 2020041 lei și 397923 lei); neprezentarea la Serviciului Fiscal de Stat a Declarațiilor privind T.V.A. pentru perioadele fiscale L/09/2017 -V12/2017; încălcarea art.291 alin.(1) lit.e), art.292 alin.(2) din Codul fiscal, Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.3/2 din 29.03.2013 cu modificările ulterioare, Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.2/4 din 05.07.2016 prin diminuarea neîntemeiată a taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii pentru perioadele fiscale T/II/2014-T/IV/2014 7 în sumă de 469966 lei, pentru perioadele fiscale T/I/2015 - T/IV/2015 în sumă de 195390 lei, pentru perioada perioadele fiscale T/I/2016 - T/IV/2016 în sumă 222520 lei; încălcarea art.8 alin.(2) lit.e) din Codul fiscal, prin nerespectarea termenelor de achitare a taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii pentru perioadele fiscale T/II/2014 - T/IV/2016; încălcarea art.8 alin. (2) lit.e) din Codul fiscal, prin prezentarea Dărilor de seamă pe taxele locale (forma TL13) pentru perioadele fiscale T/II/2014 - T/IV/2016 cu informație neautentică, fapte care au generat obligații suplimentare față de buget; încălcarea art.4 alin.(1), art.5, art.26 alin.(1) din Legea RM nr.1593-XV din 26.12.2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, prin diminuarea bazei de calcul a primelor de asigurare obligatorie medicală pentru perioada fiscală T/I/2017 cu 6900 lei, și respectiv primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în forma de contribuție procentuală la salariu și alte recompense, achitate de angajator și angajați în sumă de 621 lei; încălcarea prevederilor art. 26 din Legea RM nr.1593 din 26.12.2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, prin neachitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, care urmează a fi virate la buget odată cu plata salariilor și alte recompense, pentru perioada fiscală T/I/2017 în sumă de 621 lei din salariu și alte recompense achitate în sumă totală de 6900 lei.

9. În opinia părții reclamante, constatările expuse în Decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 117/398 din 07.06.2018, în raport cu circumstanțele de fapt ale cauzei și cu prevederile legale, sunt pripite și contradictorii, astfel decizia adoptată urmează a fi anulată, pe motivul inexistenței încălcării fiscale în acțiunile SRL „Top Game World”, în proces de insolvență.
10. A indicat reclamantul că, inspectorii fiscali eronat au constat diminuarea de către SRL „Top Game World”, diminuarea impozitului pe venit la sursa de plata din câștigurile de la jocurile de noroc pentru perioadele fiscale 03.07.2015 - 22.10.2016 în sumă totală de 4671094 lei, inclusiv pentru perioadele fiscale: L/07/2015 - 219916 lei, L/08/2015 - 310864 lei, L/09/2015 - 570145 lei, L/10/2015 - 562639 lei, L/11/2015 - 411087 lei, L/12/2015 - 464623 lei, L/01/2016 - 332774 lei, L/02/2016 - 258994 lei, L/03/2016 - 337512 lei,

L/04/2016 - 343304 lei L/05/2016 - 308305 lei, L/06/2016 - 135599 lei, L/07/2016 - 387752 lei, L/08/2016 - 26501 lei, L/09/2016 - 467 lei, L/10/2016 - 612 lei.

11. Constatările indicate în actul de control nr.3-570901 din 11.05.2018 și Decizia Serviciului Fiscal de Stat, nr. 117/938 din 07.06.2018, vin în contradicție cu prevederile legale, or, potrivit articolului 12 pct.4) Cod Fiscal, câștigurile reprezintă „veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară cât și nemonetară”. La fel, făcând referire la SNC „Venituri”, aprobat prin p.5 Ordinul Ministerului Finanțelor nr.1 18 din 06.08.2013 „Venituri - creșteri a beneficiilor economice înregistrate în cursul perioadei de gestiune, sub forma intrărilor de active sau majorării valorii acestora, sau a diminuării datoriilor care au drept rezultat creșteri ale capitalului propriu cu excepția creșterilor legate de contribuțiile proprietarilor.
12. Astfel, prin interpretarea logico-juridică, se poate conchide că venitul impozabil obținut din câștigurile de la jocurile de noroc acordate de organizatorul jocurilor de noroc participanților (jucătorilor) va constitui valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, confirmată documentar.
13. Consideră eronată concluzia pârâtului reflectată în actul de control nr.3-570901 din 11.05.2018 și ulterior în Decizia Serviciului Fiscal de Stat, nr. 117/938 din 07.06.2018, precum că SRL „Top Game World” urma să rețină 18% din suma totală spre plată fără a ține cont de mizele depuse de jucător pentru obținerea acestui câștig. Asemenea interpretare nu are un suport juridic efectiv, or, se efectuează în baza circulantei nr.26-08/3-12-9267/5641 din 15 iulie 2016, emisă de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, care contravine actelor juridice ierarhic superioare și de fapt nu poate institui obligații fiscale noi, neprevăzute de Codul Fiscal.
14. Menționează reclamantul că prin Legea RM nr.281 din 16.12.2016, în vigoare din 01.01.2017, punctul 14) art.12 Cod Fiscal se completează în final cu textul: „În scopul aplicării prezentei noțiuni, câștigul de la jocurile de noroc realizat în cazinouri sau la automatele de joc reprezintă valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, confirmată documentar. În celelalte cazuri, câștigul reprezintă suma totală câștigată”.
15. În opinia reclamantului, din modificarea dată, rezultă că legiuitorul doar a precizat definiția câștigului fără a schimba esența acestuia, câștigul a rămas venitul brut, dar reprezintă valoarea diferenței pozitive dintre suma câștigată și suma mizată, fapt care generează o concluzie privind netemeinicia poziției organului fiscal referitor la problema abordată, fiind o interpretare arbitrară a normei fiscale în defavoare contribuabilului, lucru interzis prin art. 11 Cod Fiscal.
16. Consideră eronată și concluzia inspectorilor precum că, metoda nouă de determinare a venitului impozabil obținut din câștigurile de la jocurile de noroc se aplică începând cu 03.07.2015, în condițiile în care definiția legală a

câștigului a fost modificată prin lege abia la 01.07.2016. În acest context apreciată critic opinia reprezentanților organului fiscal precum că, data aplicării metodei noi de determinare a câștigului (03.07.2015) coincide cu data abrogării Ordinului Ministerului Finanțelor, nr.43 din 29.03.2008, or, Ordinul Ministerului Finanțelor, nr.90 din 26.06.2015, în vigoare din 03.07.2015, doar a desființat ordinul precedent și nu a prevăzut careva norme noi, inclusiv acelea care ar reglementa implementarea metodei noi de determinare a câștigului.

17. Mai mult ca atât, în perioada supusă controlului au fost aplicabile Normele metodologice privind efectuarea decontărilor bănești în numerar din domeniul jocurilor de noroc cu utilizarea mașinilor de casă și control, aprobate prin Decizia Comisiei interdepartamentale pentru mașinile de casă și control nr.17-6/3-22/02-2008 din 27 iunie 2008.
18. Notează că, efectuarea decontărilor în numerar, primirea și eliberarea mizelor se efectuează exclusiv prin intermediul mașinilor de casă și control care sunt programate în conformitate cu normele legale în vigoare, fiind prestabilite cotele impozitelor care urmează a fi reținute, precum și formulele și registrele aplicabile. Prin urmare, chestiunea abordată nu poate fi reglementată printr-un ordin emis de Ministerul Finanțelor, în condițiile în care, prin Hotărârea Guvernului, nr.474 din 28.04.1998, s-a instituit Comisia interdepartamentală pentru mașinile de casă și control (CIMCC), căreia i s-a atribuit competența de a emite decizii privind modificarea, complementarea sau abrogarea Regulamentului cu privire la modul de exploatare a mașinilor de casă și control cu memorie fiscală, comunicatele, normele tehnice și metodologice, cerințele tehnice față de mașinile de casă și control și alte asemenea acte, care țin de domeniul mașinilor de casă și control (pct. 1 din anexa 3 a HG nr.474/1998).
19. Potrivit Deciziei CIMCC nr. 17-6/3-22/02 din 29.05.2008 (anexa nr.2 Compartimentul I. alineatul 11), Comisia interdepartamentală pentru mașinile de casă și control a stabilit modalitatea de calcul a câștigului de la jocurile de noroc, anume: Valoarea impozabilă a câștigului de la jocurile de noroc, acordat de plătitorul de câștiguri jucătorului, este valoarea câștigului net (Snet) - valoarea diferenței pozitive dintre câștigul brut (Sbrut) și suma mizată (Smiza), confirmată prin documentul justificativ respectiv și care rămîne în ghișeu. Dacă câștigul net este pozitiv, atunci câștigul real (Sreal) care se plătește jucătorului se exprimă prin formula: $Sreal = (Snet - Snet / 10) + Smiza$.
20. Respectiv, în opinia reclamantului, constatările din actul de control nr. 3-570901 din 11.05.2018 vin în contradicție cu prevederile legale expuse supra, iar SRL „Top Game World”, în proces de insolvență a desfășurat activitate în strictă conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.474 din 28.04.1998, care este un act juridic special în raport cu alte acte normative și urmează a fi aplicat prioritar. Având în vedere că constatările cu privire la încălcările manifestate prin: neplata în termenul stabilit a impozitului pe venit reținut la sursa de plată din alte plăți decât cele salariate pentru perioadele fiscale L/07/2015-L/10/2016 și prezentarea dărilor de seamă privind venitul achitat și impozitul pe venit reținut din acesta (Forma IRV 14), pentru

perioadele fiscale L/07/2015-L/10/2016-14 cazuri, care conțin informații neautentice, fapte care au generat apariția obligației suplimentare la buget, sunt derivate din diminuarea impozitului pe venit reținut la sursa de plată, încălcare care, după cum s-a argumentat mai sus nu a avut loc, cauza privind încălcarea fiscală urmează a fi clasată inclusiv în această parte.

21. În partea încasării taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii 887876 lei, conform actului de control nr.3-570901 din 11.05.2018 și deciziei nr.117/938 din 07.06.2018, organul fiscal a constatat „încălcarea art.291 alin.(1) lit.e), art.292 alin. (2) din Codul fiscal, care prevede că „cota taxelor locale se stabilește de către autoritatea administrației publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii”, Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.3/2 din 29.03.2013 cu modificările ulterioare, Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.2/4 din 05.07.2016 prin diminuarea neîntemeiată a taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii pentru perioadele fiscale T/II/2014-T/IV/2014 în sumă de 469966 lei, pentru perioadele fiscale T/I/2015 - T/IV/2015 în sumă de 195390 lei, pentru perioada perioadele fiscale T/I/2016 - T/IV/2016 în sumă 222520 lei”.
22. Indică reclamantul că, organul fiscal eronat a constatat careva încălcări privind neachitarea taxelor locale cu referire la deciziile Consiliului mun.Chișinău nr.3/2 din 29.03.2013 și nr.2/4 din 05.07.2016, or, aceste acte administrative au fost contestate în instanța de judecată, în ordinea contenciosului administrativ, fiind aplicată inclusiv măsura asigurătorie prin suspendarea executării.
23. Astfel, prin încheierea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 29.05.2013, instanța a dispus „a suspenda executarea pct. 1 din Decizia Consiliului mun. Chișinău nr.3/2 din 29.03.2013 în partea punerii în aplicare a acestui act administrativ cu caracter normativ, din 01.01.2013, pct.12 din Decizia Consiliului mun. Chișinău nr.3/2 din 29.03.2013, în partea stabilirii cotelor noi a taxei pentru aparatele de joc de noroc, până la emiterea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pe marginea cauzei de contencios administrativ (...)”.
24. La 10.06.2015, Judecătoria Centru, mun. Chișinău, prin hotărâre (rămasă irevocabilă prin neatacare) a dispus anularea pct.12 din Decizia Consiliului mun. Chișinău nr.3/2 din 29.03.2013, prin care au fost abrogate Deciziile Consiliului municipal Chișinău: nr.22/47 din 04.05.2005, nr.39/3 din 24.01.2006, nr.67/24 din 15.03.2007. nr. 14/12 din 22.12.2009. nr.3/21 din 23.03.2010, fiind restabilită taxa pentru unitățile comerciale de tip „sală (local) cu automate de jocuri de noroc” în mărime de 75 000 lei anual (hotărârea se anexează).
25. Potrivit art.16 alin.(1) CPC hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

26. Mai mult ca atât, prin pct.2 din Decizia nr.1/17 din 17.03.2015, Consiliul Municipal Chişinău a stabilit pentru anul bugetar 2015, cota de 100 000 lei ca taxă locală pentru unităţile comerciale şi/sau de prestări servicii, pentru sălile (localurile) cu automate de joc de noroc cu câştiguri în bani, iar prin pct. 2.1 s-a decis abrogarea poziţiei nr.47 din anexa nr. 1 la Decizia Consiliului Municipal Chişinău nr.3/2 din 29.03.2013 „cu privire la stabilirea şi punerea în aplicare a taxei pentru unităţile comerciale şi/sau de prestări servicii pe teritoriul mun. Chişinău”.
27. Ulterior, la 19.05.2015 Consiliul mun. Chişinău a adoptat Decizia nr. 3/73 din 19.05.2015 despre modificarea Deciziei nr. 1/17 din 17.03.2015, prin care s-a dispus:- „pct.2.1. se va expune în următoarea redacţie: Se modifică poziţia nr.47 din anexa nr. 1 la Decizia CMC nr.3/2 din 29.03.2013 „cu privire la stabilirea şi punerea în aplicare a taxei pentru unităţile comerciale şi/sau de prestări servicii pe teritoriul, mun.Chişinău pentru perioada restantă şi se expune în următoarea redacţie: Sală (local) cu automate de jocuri de noroc cu câştiguri în bani - 75000 lei cota maximă ”.
28. Potrivit scrisorii nr 07-1 18/2576 din 21.04.2016, prin „perioada restantă” se înţelege perioada cuprinsă de la data aprobării deciziei CMC nr.3/2 din 29.03.2013 şi data aprobării deciziei CMC nr.3/73 din 19.05.2015. Prin urmare, având în vedere actele judecătoreşti anexate, rezultă că deciziile Consiliului mun.Chişinău nr.3/2 din 29.03.2013 şi nr.2/4 din 05.07.2016 reprezintă acte juridice lipsite de forţă juridică, astfel încât organul fiscal nu este în drept să acţioneze contrar unor acte judecătoreşti obligatorii. Pe de altă parte, taxa pentru unităţile comerciale constituia 75000 lei, iar SRL „Top Game World” a achitat-o. Cu privire la alte încălcări expuse în actul de control nr.3-570901 din 11.05.2018 şi decizia nr. 117/938 din 07.06.2018, reclamanta le apreciază drept eronate şi lipsite de suport probator şi juridic.
29. Solicită reclamantul în cererea de chemare în judecată concretizată, anularea Deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 117/938 din 07.06.2018 ca fiind emisă contrar legii, fără respectarea procedurii şi cu încălcarea competenţei; anularea Deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr.117/1757 din 04.10.2018 ca fiind emisă contrar legii, fără respectarea procedurii şi cu încălcarea competenţei (f.d.89-96).

Poziţia instanţei de fond:

30. Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Râşcani din 13 decembrie 2019, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Top Game World” SRL în proces de lichidare către Serviciul Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ.

Solicitarea apelantului :

31. La 31 decembrie 2019, ÎM „Top Game World” SRL în proces de lichidare, a depus apel împotriva hotărârii instanţei de fond, solicitând admiterea apelului

declarat, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cerințele reclamantului să fie admise.

Argumentele părților :

32. În cadrul examinării cauzei în instanța de apel, la data de 09 iunie 2020 ÎM „Top Game World” SRL în proces de lichidare, a depus cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității normei art. 12 pct. 14 din Codul Fiscal (în redacția Legii nr. 138 din 17.06.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 01.07.2016 până la 01.01.2017): *Cîștiguri – veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară, cât și nemonetară, în partea ce ține de sintagma „brute”*.
33. Apelantul a indicat că, sintagma menționată nu are o definiție legală, este incertă și nu corespunde standardului calității legii și contravine art. art. 9, 16 alin. (2), 46 și 126 alin. (1) din Constituție și art. 1 al Protocolului Adițional nr. 1 al CEDO.
34. Reprezentantul intimatului Serviciul Fiscal de Stat, în ședința de judecată s-a prezentat, solicitând respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Aprecierea instanței de apel :

35. Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, consideră că, cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, urmează a fi admisă, din următoarele considerente.
36. La 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 17 august 2018, nr.309-320.
37. Potrivit art. 257 alin. (1) Codul Administrativ, *prezentul act legislativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.*
38. În conformitate cu prevederile art. 195 Cod Administrativ, *procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.*
39. După cum rezultă din prevederile art. 12¹ alin. (1) și (2) CPC, *în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.
40. În corespundere cu prevederile art. 4 din Constituția RM, *dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.*
41. Prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM statuează că, *Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.*
42. Potrivit prevederilor art.20 din Constituția RM, *orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.*
43. În corespundere cu art. 53 din Constituția RM, *persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei. Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvîrșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.*
44. Conform prevederilor art. 54 alin. (1) și (2) din Constituția RM, *în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.*
45. Din sensul normelor de drept enunțate mai sus, instanța conchide că, *sesizarea Curții Constituționale este admisibilă în situația în care, actul normativ este aplicat sau urmează a fi aplicat, în cauza concretă, în curs de examinare.*
46. Colegiul Civil reține că, potrivit normei aplicabile în speța dată, art. 12 pct. 14 din Codul Fiscal (în redacția Legii nr. 138 din 17.06.2016 cu privire la

modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 01.07.2016 până la 01.01.2017), definiția legală a noțiunii de câștig reprezenta veniturile brute obținute de la jocurile de noroc, loterii și de la campaniile promoționale atât în formă monetară, cât și nemonetară, partea apelantă invocând neconstituționalitatea sintagmei „brute”.

47. În consecință, urmare a examinării argumentelor și solicitărilor înaintate instanței de către apelantul ÎM „Top Game World” SRL în proces de lichidare, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în fața Curții Constituționale, în vederea verificării constituționalității sintagmei „brute” din art. 12 pct. 14 din Codul Fiscal (în redacția Legii nr. 138 din 17.06.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 01.07.2016 până la 01.01.2017), prin prisma art. art. 1, 4, 8, 20, 53, 54 din Constituția RM, instanța constată îndeplinirea condițiilor stabilite de art. 12¹ alin. (1) și (2) CPC și consideră necesară admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.
48. În conformitate cu art. 12¹ CPC și art. art. 195, 230 Cod Administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

DISPUNE :

Se admite cererea apelantului ÎM „Top Game World” SRL în proces de lichidare, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, în vederea verificării constituționalității sintagmei „brute” din art. 12 pct. 14 din Codul Fiscal (în redacția Legii nr. 138 din 17.06.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 01.07.2016 până la 01.01.2017).

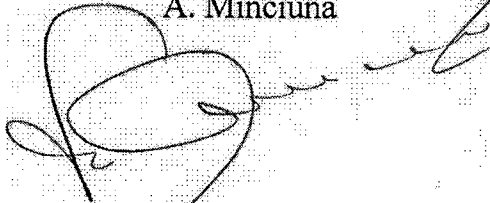
Se expediază în adresa Curții Constituționale sesizarea apelantului ÎM „Top Game World” SRL în proces de lichidare.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
N. Budăi

Judecător
A. Minciuna

Judecător
A. Malîi

COPIA
CORESPUNDE
ORIGINALUL

